

خبر

در گذشتها

ابوالحسن اصفهانی به نجف هجرت کرد که در این دوره موفق شد تمامی مطالب دروس استاد خود را با قلمی روان تقریر نماید و با توصیه استاد خود، پس از تدریس چندین ساله سطوح عالیه به تدریس «خارج» بپردازد و شاگردان زیادی را تربیت و به درجه اجتهاد نائل گرداند. تعدادی از شاگردان بارز ایشان عبارتند از:

۱- حاج شیخ حسن حسن زاده آملی، ۲- حاج شیخ عبدالله جوادی آملی، ۳- حاج شیخ اسماعیل صالحی مازندرانی، ۴- حاج سید جعفر کریمی، ۵- حاج شیخ محمد محمدی گیلانی ۶- حاج شیخ صادق لاریجانی ۷- حاج سید ابوالفضل موسوی تبریزی، ۸- حاج سید علی محقق داماد، ۹- حاج سید مصطفی محقق داماد، ۱۰- حاج شیخ عباس محفوظی. ۱۱- حاج سید محمد حسن لنگرودی ۱۲- حاج سید محمد مهدی لنگرودی ۱۳- حاج سید علی لنگرودی، ۱۴- حاج شیخ محسن دوزدوزانی، ۱۵- شیخ ضیاء الدین نجفی.

در سال ۱۳۸۱ هـ. ق به قصد معالجه و دیدن ارحام و دوستان و نیز به دعوت جمعی از استادی و فضلای حوزه علمیه قم به قم مراجعت و به تدریس فقه و اصول پرداخت.

از جمله آثار ایشان که به رشته تقریر در آمده و به چاپ رسیده است عبارتند از:

کتاب کشف الحقایق که تقریر درس بیع و خیارات ایشان است (بعضی از مجلدات آن به چاپ رسیده است). ۲- المعامالت المأثورة (در طهرارت). ۳- مجمع الافکار (دوره اصول فقه در پنج جلد). ۴- منتهاء الافکار (مباحث الفاظ اصول فقه).

در گذشت آیت الله العظمی حاج میرزا هاشم آملی فقیه عالیقدر حضرت آیة الله العظمی میرزا هاشم آملی پس از عمری تلاش و مجاهده پیگیر دارفانی را وداع گفت ایشان در سال ۱۳۲۲ قمری در آمل متولد شد و پس از طی تحصیلات ابتدایی به تهران عزیمت کرد و مورد توجه مرحوم مدرس قرار گرفت. ایشان پس از مدت کوتاهی ادبیات، منطق و سطوح عالیه را زیر نظر استادی چون مرحوم سید محمد تنکابنی و مرحوم میرزا یادالله نظر پاک فرا گرفت. با استقرار مرحوم آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری و شکل گیری حوزه علمیه قم، ایشان به قم عزیمت و در درس مرحوم آیت الله مؤسس و میر سید علی یشری و حاج میرزا محمد علی شاه آبادی و حاج سید محمد حجت کوه کمره ای شرکت کرد. معظم له پس از گذشت چند سال تحصیل و تدریس در حوزه علمیه قم با اخذ درجه اجتهاد از حضرات مرحوم آیت الله حائری و آیت الله حجت جهت ادامه تحصیل و درک محضر استادی چون حاج میرزا حسین نائینی، حاج شیخ ضیاء الدین عراقی و حاج سید

در گذشت سپیده کاشانی

و همچنین برخی از آثار قلمی ایشان عبارتند از:

۱- بدایع الافکار (یک دوره مباحث اصول فقه تقریر درس مرحوم آیت الله العظمی آقا ضیاء الدین عراقی که مبحث الفاظ آن به چاپ رسیده است) ۲- تعلیقه بر عروة الوئقی، ۳- حاشیه بر التحصیل بهمنیار (که در زمان تلمذ ایشان نزد مرحوم میرزا یدالله نظر پاک تالیف شده است). ۴- رساله‌ای در خلل صلوٰة، ۵- رساله‌اللّیه ع- کتاب الاجاره.

سر انجام آن مرجع بزرگ در ۹۱ سالگی در روز چهارم رمضان ۱۴۱۳ (۱۷ اسفند ماه ۱۳۷۱) چشم از جهان فرویست و به دیار باقی شتافت.

***

در گذشت آیت الله روحانی کرمانی

مرحوم آیت الله حاج شیخ محمد روحانی کرمانی در حدود سال ۱۳۴۵ قمری در دامان خانواده‌ای پاک و متدين در کرمان دیده به جهان گشود.

در محضر علمای کرمان از جمله مرحوم حضرت آیت الله حاج شیخ علی اصغر صالحی کرمانی مقدمات و سطوح را فرا گرفت. برای تکمیل سطح به حوزه علمیه قم شتافت و پس از آن در درس حضرت آیت الله بروجردی و امام خمینی شرکت جُست. سپس رسپار حوزه نجف گردید و در آنجا نیز از محضر آیات عظام سید عبدالهادی شیرازی و سید محسن حکیم توشه ها بر گرفت. سپس برای ارشاد و راهنمایی مردم به سرزمین خود بازگشت و به تدریس علوم اسلامی، امامت جماعت (در مسجد «خواجه حضره»)، پرورش شاگردان، تصنیف و تالیف، راهبری فکری مردم و حل مشکلات مادی و معنوی آنان دست یازید.

ایشان علاوه بر تدریس خارج فقه و اصول، به تالیف و تصنیف پرداخته و آثاری چون حاشیه عروة الوئقی، کتابی در علم اصول و چند کتاب فقهی از او بر جای مانده است.

سر انجام این عالم فرزانه در روز ۱۳ شعبان المعمد (۱۰ بهمن ماه ۱۳۷۱) پس از یک یماری بدرود حیات گفت.

***

در گذشت پروفسور ایزوتسو

استاد توشی هیکو ایزوتسو، اسلام شناس و ایران شناس زاپنی، هفدهم دی ماه سال جاری در توکیو درگذشت. شادروان ایزوتسو سالها در ایران اقامت و با استادان ایرانی بورژه استاد مهدی محقق همکاری نزدیک و در مجتمع علمی ایران از جمله انجمن حکمت و فلسفه تدریس داشت. پروفسور ایزوتسو، استاد فلسفه دانشگاه مک‌کیل کاندا و استاد ممتاز دانشگاه «کیوژاپن» بود.

ترجمه و در همایی نامه به طبع رسیده است؛ «ماهیت و کلی طبیعی در فلسفه اسلامی ایرانی» «ماهیت لا بشرط در فلسفه اسلامی ایرانی» این مقاله در مجموعه منطق و مباحث الفاظ چاپ شده است؛ «اساس اندیشه های متفاوتیکی در فلسفه اسلامی ایرانی» این مقاله در مجموعه «سخنرانیها و مقاله ها درباره فلسفه و عرفان اسلامی»- به اهتمام دکتر مهدی محقق و هرمان لندلت (سلسله دانش ایرانی، شماره ۴) چاپ شده است. ترجمه مقدمه ارجمند استاد ایزوتسو را بر کتاب قیسات، تحت عنوان فلسفه میرداماد به فارسی توسط بهاءالدین خرمشاهی که در کتاب شیعه در حدیث دیگران به طبع رسیده است و دو مقاله مرجع تحت عنوان «بن عربی» و «اشراقیه» که در دایرة المعارف دین نوشته اند.

***

برگزاری ششمین جشنواره خوارزمی
به منظور ارج نهادن و معرفی پژوهشگران، مخترعان و مبتکران ایرانی و خارجی، ششمین جشنواره خوارزمی توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی و سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران در نوزدهم بهمن ماه سال جاری در محل هتل استقلال تهران برگزار شد. در این جشنواره ۳۰ طرح خارجی از ۵۴ کشور اسلامی و منطقه‌ای و ۲۳۶ طرح داخلی در زمینه‌های مختلف علوم انسانی، فنی و مهندسی، کشاورزی، علوم پزشکی، علوم پایه، طرحهای ویژه (نظمی) و طرحهای اختراعی و بیوتکنولوژیک شرکت داشت که پس از بررسی توسط هیئت داوران، در سه زمینه ابتکار، تحقیق و اختراع، علاوه سه طرح برگزیده خارجی، در بخش تحقیق ۱۱ طرح، در بخش ابتکار ۴ طرح و در بخش اختراع و دانش آموزی ۳ طرح برگزیده شد.

برگزیده گان در مراسمی با حضور آفای هاشمی رفسنجانی، رئیس جمهور، دکر مصطفی معین، وزیر فرهنگ و آموزش عالی، رئیس سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران و تی چند از مسئولان کشور معرفی و به هر یک جوازی به شرح ذیل اهدا شد: طرحهای خارجی مبلغ ۵ هزار دلار، رتبه اول تا سوم طرحهای ایرانی به ترتیب ۵۰۰ هزار تومان، ۳۰۰ هزار تومان،

آثار علمی ایشان بیشتر در سه سر زمینه قرآن شناسی، فلسفه و عرفان است که در سالهای اخیر پژوهش در زمینه علم اصول شیعه به آنها افزوده شده بود. شادروان ایزوتسو با همکاری دکتر مهدی محقق «سلسله دانش ایرانی» را بنیاد نهاد. نسخین حاصل علمی همکاری این دو استاد تصحیح شرح منظمه حاج ملاهادی سبزواری است که ترجمه قسمت امور عامه و جوهر و عرض همان کتاب از عربی به انگلیسی تحت عنوان ما بعد الطبيعة سبزواری منتشر و پس از آن توسط دکتر سید جلال الدین مجتبی ترجمه شد. نسخه ایزوتسو با همکاری ترجمه و به چاپ رسید.

برخی از آثار استاد ایزوتسو عبارتند از:
مفاهیم اخلاقی- دینی در قرآن، خدا و انسان در قرآن،
مفهوم اعتقاد در کلام اسلامی: تحلیل معنا شناختی «ایمان» و «اسلام»، بررسی تطبیقی مفاهیم کلیدی در تصوف و تائویسم، خلق مدام.

بعضی دیگر از تحقیقات و رساله ها و مقاله های مهم و مراجع او عبارتند از: «مفهوم و حقیقت وجود» همکاری در تصحیح قیسات میرداماد (با همکاری دکتر مهدی محقق)، دکتر موسی بهبهانی و ابراهیم دیباچی؛ همکاری در جمع و تدوین و طبع و نشر مجموعه منطق و مباحث الفاظ، تور و ظلمت در گلشن راز شبستری «تصوف و مسئله تشکیک در زبان در اندیشه ها عین القضاة همدانی» «مسئله خلق جدید در عین القضاة» خلاصه ای از این مقاله به وسیله دکتر بهرام جمال پور

اصول سیاست بخارجی و سیاست بین المللی ، تالیف عبدالعلی قوام . اصول حسابداری ، تالیف مصطفی علیمدد و نظام الدین ملک آرایی .

زیان:
تاریخ مختصر زبان شناسی ، نوشته آر . اچ . رویترز ، ترجمه علی محمد حق شناس . زبان شناسی مقابله ای و تجزیه و تحلیل خطاهای ، تالیف محمد فلاحتی .

علوم خالص:
حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی ، نوشته جورج توماس و راس مینی ، ترجمه مهدی بهزاد ، سیامک کاظمی و علی کافی ، فیزیک برای رشته های فنی ، نوشته فردیک ییوک ، ترجمه محمد ابراهیم ابوکاظمی ، ویراسته جهانشاه میرزا یگی ، مبانی شیمی تجزیه ، نوشته اسکوگ ووست ، ترجمه هوشنگ خلیلی ، عبدالرضا سلاحقه و ابوالقاسم نجفی ، تاریخ زمین لرزه های ایران ، نوشته ن . ن . امبرنر و ج . پ . ملویل ، ترجمه ابوالحسین رده .

علوم عملی:
كتاب الصيدنه في الطب ، نوشته ابوريحان يبرونى به تصحيح و مقدمه و تحشية عباس رزباب ، ژئوتکنیک ، نوشته راپرس ترجمه محمد دانش ، اصلاح نباتات زراعی ، تالیف بهمن یزدی صمدی و سیروس عبدمشانی .

هنر:

تئوری بنیادی موسیقی ، نوشته پرویز منصور .

ادبیات:
ساختار و تاویل متن ، تالیف بابک احمدی ، نفحات الانس من حضرات القدس ، نوشته نورالدین عبدالرحمان جامی ، مقدمه ، تصحيح و تعلیقات محمود عابدی .

تاریخ و جغرافیا:

روشهای پژوهش در تاریخ ، نوشته شارل ساماران با همکاری گروه مؤلفان ، ترجمه ابوالقاسم بیگناه ، غلامرضا ذات علیان ، مهدی علایی و اقدس بغمایی ، کارتوجرافی ، تالیف جعفر مقیمی و مجید همراه ، ژئومرفولوژی ، تالیف روزه کک ، ترجمه فرج الله محمودی .

۲۰۰ هزار تومان و نیز مبلغ ۱۵۰ هزار تومان برای طرحهای برگزیده بخش دانش آموزی .

***

برگزاری دهمین دوره کتاب سال
همزمان با برگزاری دهمین دوره نمایشگاه کتاب که با حضور بیش از دویست ناشر داخلی و بیش از ۲۲ هزار عنوان کتاب در محل دائمی نمایشگاههای بین المللی تهران برپا بود ، در روز یستم بهمن ماه سال جاری در تالار وحدت با حضور حجۃ الاسلام هاشمی رفسنجانی رئیس جمهور کشورمان و دکتر علی لاریجانی وزیر و فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمع کثیری از اندیشمندان و فرهنگ دوستان کشورمان از مؤلفان و مترجمان کتب برگزیده و همچنین ناشرین برگزیده سال تقدیر به عمل آمد .

در مراسم دهمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران ، ۲۹۵۴ عنوان کتاب که همگی برای اولین بار در سال ۱۳۷۱ چاپ شده اند ، زیر نظر هیئت داوران مورد بررسی قرار گرفت اسامی کتابهای برگزیده در موضوعات ده گانه عبارتند از :

کلیات:

فهرست موضوعی نسخه های خطی عربی کتابخانه های جمهوری اسلامی ایران و تاریخ علوم و تراجم دانشمندان اسلامی ، نگارش محمد باقر حجتی ، تاریخ مجلات کردکان ، گردآوری و تدوین منصور حسین زاده .

فلسفه :

بحث در ما بعد الطیعه ، نوشته ژال وال ، ترجمه یحیی مهدوی ، نهایة الحکمة ، ترجمه مهدی تدین ، شناخت شناسی در قرآن تالیف عبدالله جوادی آملی ، روان شناسی مرضی تحولی از کودکی تا نوجوانی ، تالیف پیریخ دادستان .

دین:

التمهید فی علوم القرآن ، تالیف محمد هادی معرفت ، الصحيح من سيرة النبی الاعظم - ص - تالیف جعفر مرتضی العاملی ، قاموس الرجال تالیف محمد تقی التسترانی .

علوم اجتماعی:

آمار توصیفی ، نوشته ژرار دکالت ، ترجمه حسن صادقی ،

- پلاک کتاب برگزیده سال ۱۳۷۰ و الواح معرفی ویژه به پدیده آورندگان آثار اهداشد.
- ۱- لی خانف، آلمبرت. ژنرال من. ترجمه حسن اکبریان طبیری.
- ۲- مجله در مجله (سروش نوجوان) به سردبیری خانمها مژگان کلهر، آتوسا صالحی و شادی صدر.
- ۳- احمدی، احمد رضا. در بهار خرگوش سفیدم را یافتم. نقاشی نقیسه ریاحی.
- ۴- محمدی، محمد. معدن زغال سنگ کجاست؟ نقاشی میترا عبدی.
- ۵- محمدی، محمد. امپراتور سیب زمینی چهارم. نقاشی هومن مرتضوی، ویراسته هرمز ریاحی.
- ۶- کلیرلی، بورلی. آقای هنشاو عزیز. نقاشی پل ۱۰. زلینکسی، ترجمه پروین علیپور.
- ۷- دونر، کارول. گردش اسرار آمیز در بدن انسان. ترجمه رضا روحانی.

***

سمینار «نقش کتابخانه مرکزی در دانشگاه»

دومن گردهمایی کتابداران دانشگاهی با عنوان «نقش کتابخانه مرکزی در دانشگاه» در هفتم آذرماه ۱۳۷۱ در شهرقدس مشهد برگزار شد.

این سمینار به همت کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد با همکاری معاونت پژوهشی، گروه کتابداری دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، و شورای برنامه ریزی و بهسازی کتابخانه های دانشگاه فردوسی مشهد تشکیل شد. گزارش اوکین گردهمایی کتابداران دانشگاه در مجله آینه پژوهش، سال ۲ شماره ۶ (فوریه و اردیبهشت ۱۳۷۱) ص ۱۰۳-۱۰۴ آمده است.

سمینار حاضر با تلاوت آیاتی از قرآن مجید در تالار فردوسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد آغاز شد.

بعضی از سخنرانان و موضوعات سخنرانی عبارت بودند از:

همچنین در این مراسم، مرکز نشر دانشگاهی، مؤسسه آل البت علیهم السلام، انتشارات علمی، کتابهای شکوفه (وابسته به انتشارات امیر کبیر)، و پیام آزادی به عنوان ناشر نمونه سال ۱۳۷۱ برگزیده شدند.

یادآوری می شود وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور شناسایی و معرفی آثار برگزیده جهانی و بزرگداشت پدیده آورندگان آنها، قصد دارد طرح «جایزه بین المللی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران» را به اجرا درآورد.

بر اساس این طرح از سال ۱۳۷۲ همه ساله کتابهایی که برای اولین بار در طی سال قبل در کشورهای مختلف، در موضعات عنوان شده از سوی «دبیرخانه بخش بین المللی کتاب جمهوری اسلامی ایران» منتشر شده اند، بررسی می شوند و به پدیده آورندگان کتابهای برگزیده جوایز معنوی و مادی نقیسی اهدا خواهد شد. موضوعات انتخاب شده برای اولین دوره، که در سال ۱۳۷۲ برگزار خواهد شد، عبارتند از: (الف) تحقیقات قرآنی، با تأکید بر ترجمه و تفسیر قرآن کریم. (ب) سیره نبوی (ص). (ج) هنر اسلامی. (د) زبان و ادب فارسی.

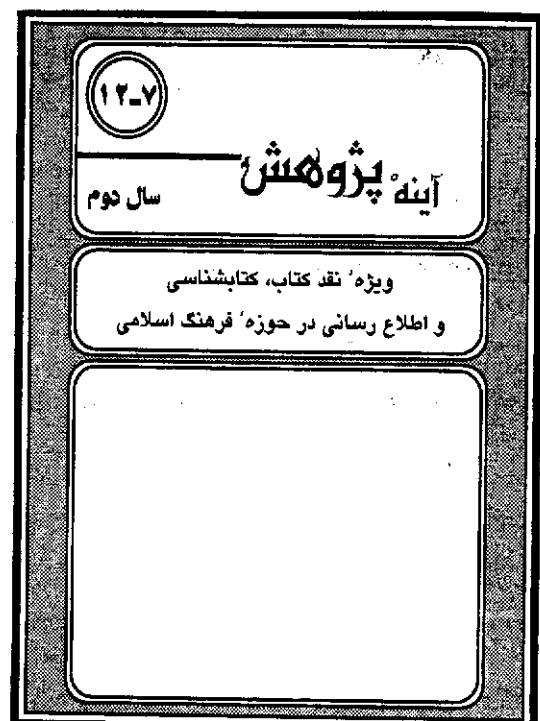
***

آثار برگزیده کتاب کودک سال ۱۳۷۰

گروههای بررسی شورای کتاب کودک (دستنوشته ها، آثار کودکان و نوجوانان، گروه پیش از دبستان، سالهای اول دبستان، سالهای آخر دبستان، و نوجوانان) در سال ۱۳۷۰ مجموعاً ۲۵۷ اثر، تعدادی دستنوشته و آثار نوشته شده توسط کودکان و نوجوانان را در نشریات مختلف مورد بررسی قرار دادند و گزارش آن را در کنار نمایشگاهی از مجموعه آثار در تیرماه سال ۱۳۷۱ در جلسات متوالی، به مدت یک هفته به اطلاع علاقه مندان، نویسندهایان، مصوران، ناشران و دست اندرکاران ادبیات کودکان رساندند.

از مجموعه آثار بررسی شده ۱۰۹ اثر به فهرست شورا راه یافت که از میان آنها آثاری برگزیده و شایسته دریافت جایزه و دیبلم افتخار شورا معرفی شدند.

در روز ۲۳ دیماه ۱۳۷۱، همزمان با برگزاری برنامه سی امین سال تأسیس شورا، آثار برگزیده به شرح زیر معرفی شدند، و

«فلسفه خدمات مرجع در کتابخانه های مرکزی دانشگاهی»، آقای اسدآزاد؛ «بررسی مسائل و دشواریهای مدیریت کتابخانه های مرکزی دانشگاهی»، آقای حسن مجابی؛ «نقش آموزشی کتابخانه های مرکزی دانشگاهی»، خانم ناهید بنی اقبال؛ «نقش کتابدار متخصص موضوعی در انتخاب کتاب و مجموعه سازی در کتابخانه های مرکزی»، آقای مرتضی تیموری؛ «بررسی علل ضعف و دشواریها و رهنمودهایی برای رفع آنها در زمینه ایفای نقش آموزشی و پژوهشی کتابخانه های مرکزی دانشگاهی»، خانم بهجت عرفانی محسنی.

در این سمینار بیانیه دانشجویان کتابداری دانشگاه تهران که مفاد آن بر تأسیس انجمن کتابداران پویا و اصلاح نظام آموزشی کتابداری مبتنی بود و قطعنامه پایانی سمینار قرائت شد همچنین نمایشگاهی از آثار و انتشارات کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه فردوسی مشهد نیز در حاشیه این سمینار برپا بود.

***

معرفی بهترین پژوهشگر زن در پنج سال اخیر با حضور آقای دکتر ازهري معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ آموزش عالى، آقای محمد هاشمى مدیر عامل صدا و سیما، گروهی از اساتید دانشگاهی و مؤسسات آموزش عالى و همچنین وابسته های فرهنگی چند کشور خارجی توسط دانشگاه الزهراء مراسم معرفی بهترین پژوهشگر زن در پنج سال اخیر برگزار شد. طرحهای پژوهشی دریافتی جمماً ۱۶۳ طرح بود که در گروه علوم پزشکی ۳۷ طرح، فنی و مهندسی ۱۵ طرح، علوم اجتماعی و اقتصاد ۱۶ طرح، علوم پایه ۳۰ طرح، علوم انسانی ۴۲ طرح و هنر ۲۳ طرح توسط ۱۸ دکترا، ۸۵ لیسانس و ۶۰ لیسانسیه ارائه شد، از بین ۱۶۳ طرح پژوهشی ارزیابی شده ۳۱ طرح در رشته های مختلف به عنوان بهترین انتخاب شد و از پژوهشگران تقدیر به عمل آمد و به هریک لوح تقدیر و یک سکه بهار آزادی اهدا شد.

***

انتشار دوره مجلد سال دوم آینه پژوهش

دوره مجلد ششم سال دوم
محله آینه پژوهش (۷-۱۲) در
تعداد محدودی منتشر شد
کتابخانه ها، کتابخانه علمی و
زبانی و پژوهشی می توانند
با وارد مبلغ ۷۰۰۰ ریال به
تعداد ۵ حساب ۱۳۲۲ را
منتشر کنند. شعبه میدان شهید ای ان
سال نام محله آینه پژوهش و
رسال فیض بانک سه آدرس
محله آن را دریافت دارند.

فهرست موضوعی سال سوم

نمایه حاضر شامل نام نویسندگان، عنوان مقاله‌ها، شماره مجله و شماره صفحه است. این نمایه بر اساس ترتیب سرفصلهای مجله تنظیم شده است. نخستین شماره در برابر هر مدخل، شماره مجله و شماره دوم، شماره صفحه است.

سر مقاله

آینه پژوهش. مدیریت جدید حوزه و سیاستهای علمی - اداری آینده. ۱۵: ۲
آینه پژوهش. سرمقاله. ۱۶: ۲

مقاله

آئینه وند، صادق. توصیف قاعده‌گیری در بینش تاریخی شیخ مفید(ره). ۱۷: ۱۸ و ۱۶: ۱۸
اذکایی، پرویز. کتابشناسی نوین (طرح و تدوین). ۱۶: ۵
اسفندیاری، محمد. آیا نویسنده می‌تواند قاضی کتاب خود باشد؟ ۱۳ و ۱۴: ۳
اسفندیاری، محمد. مهلتی بايست تا خون شیر شد. ۱۶: ۱۸ و ۱۷: ۱۸
انصاری (محقق)، نوش آفرین. نشانه‌ها و مهرهای مالکیت در نسخه‌های خطی عربی. ۱۲ و ۱۳: ۳۳
درایتی، مصطفی. مراکز تحقیقی حوزه علمیه قم و چگونگی

نقد و معرفی کتاب

احمدی بیرجندی، احمد. درباره گزیده قصاید سعدی. ۱۳ و ۱۴: ۷۷
ارجمند، محمدرضا. اوائل المقالات در دایرة المعارف بریتانیکا. ۱۷ و ۱۸: ۱۱۸
الرافعی، عبدالجبار. بیداری اسلامی در اندلس امروز: ریشه‌ها و سیر آن، ترجمه سید حسن اسلامی. ۱۵: ۴۹
الرافعی، عبدالجبار. منابع استنباط از نظر اصولیان و اخباریان، ترجمه سید حسن اسلامی. ۱۶: ۵۲
انصاری، محمدرضا. کتابی سودمند در تاریخ امویان.

- ناصری طاهری، عبدالله. آیین حکمرانی در چهار کتاب سیاسی. ۱۶: ۵۶
- نبوی، سید جعفر. نقدی بر کتاب علامه مجلسی بزرگمرد علم و دین. ۱۵: ۳۹
- پژوهش‌های در آستانه نشر:**
- ابن طاووس، السيد رضی الدین ابی القاسم علی بن موسی بن طاووس الحسینی. مصباح الزائر، تحقیق مؤسسه آل البت (ع) لاحیاء التراث. ۱۴ و ۱۳: ۱۰۶
- البحرانی، کمال الدین میثم بن علی. النجاة فی القيامة فی تحقيق الإمامة، تحقيق بنیاد بعثت، ۱۲ و ۱۳: ۱۰۵
- حسینی زیدی، یحیی بن حسین بن هارون. تیسیر المطالب فی امالم الإمام ابی طالب، ترتیب قاضی شمس الدین جعفر بن احمد بن عبدالسلام الیمنی، تحقیق منصور محمودی. ۱۵: ۶۱
- شهید ثانی. تمہید القواعد الأصولیة العربیة، تحقیق دفتر تبلیغات اسلامی - شعبه مشهد. ۱۶: ۶۵
- صائب الدین ابن ترکه اصفهانی، خواجه علی بن محمد بن افضل الدین محمد. شرح فصوص الحكم. تحقیق محسن بیدار فر. ۱۵: ۶۲
- صائب الدین ابن ترکه اصفهانی، خواجه علی بن محمد بن افضل الدین محمد. رسائل. تحقیق محمد حسین اکبری. ۱۵: ۶۰
- طلقانی، ملانعیما. منهج الرشاد. تصحیح رضا استادی. ۱۵: ۶۳
- کاشانی، کمال الدین عبدالرزاق. اصطلاحات الصوفیه، ترجمه محمد علی مودودی، تصحیح و تعلیق گل بابا سعیدی.

- ۱۰۲: ۱۴ و ۱۲ تهرانی، محمد حسن. نگرشی بر دایرة المعارف تشیع. ۱۵: ۵۴
- زمانی نژاد، علی اکبر. نقد شصت کتاب درباره اسامی و نسخه‌های خطی آثار شیخ مفید. ۱۷ و ۱۸: ۵۸
- شکوری، ابوالفضل. سالشمار حوادث پانصد ساله تاریخ اسلام. ۱۲ و ۱۴: ۴۸
- فسایی، محسن. مجموعه آثار علامه طباطبائی. ۱۳ و ۱۴: ۹۴
- کدیور، محسن. سیری در مجموعه نظریات شورای نگهبان. ۱۳ و ۱۴: ۸۱
- گلی زواره، غلامرضا. نقدی بر کتاب سرزمین و مردم سوریه. ۱۳ و ۱۴: ۸۹
- مایل هروی، نجیب. با کاروان هند از کاروان هند. ۱۶: ۳۵
- مؤذن جامی، محمد مهدی. نگاهی به کتابی کلامی از علامه حلی (نهج الحق و کشف الصدق). ۱۶: ۴۸
- مختراری، رضا. بیشتر دقت کنیم(۱). ۱۶: ۶۲
- مختراری، رضا. بیشتر دقت کنیم(۲). ۱۷ و ۱۸: ۱۱۹
- مختراری، رضا و شفیعی، حسین. قهرست آثار شیخ مفید در کتابخانه آیة الله العظمی مرعشی: وجوبه مسائل الصاغانیة، وجوبه مسائل السرویه و اقسام مولی فی اللسان. ۱۷ و ۱۸: ۱۰۹
- معایرجی، حسن. نخستین ترجمه‌های لاتینی قرآن کریم و تأثیر آن بر ترجمه‌های قرآن به زبانهای اروپایی(۱)، ترجمه بنیاد بعثت. ۱۳ و ۱۴: ۶۲
- معایرجی، حسن. نخستین ترجمه‌های لاتینی قرآن کریم و تأثیر آن بر ترجمه‌های قرآن به زبانهای اروپایی(۲)، ترجمه بنیاد بعثت. ۱۵: ۳۰

- الآثار والنصوص الإسلامية ١٧ و ١٨: ١٣٧
الوردي، على. لمحات اجتماعية من تاريخ العراق. ١٧ و ١٨: ١٣٤
- انوار (استعلامي)، پروین. مأخذ شناسی و استفاده از
كتابخانه. ١٧ و ١٨: ١٣٦
- جنتی، محمد ابراهیم. منابع اجتهاد از دیدگاه مذاهب اسلام.
٨٣: ١٥
- حکیم الفارابی، ابونصر محمد. اربع رسائل فلسفیة. ٢٧ و
١٨: ١٣٠
- ذکری، علی اکبر. سیمای کارگزاران علی بن ابی طالب
امیر المؤمنین (ع). ١٧ و ١٨: ١٢٧
- زنجانی، عباسعلی. انقلاب اسلامی و ریشه های آن. ١٥: ٨٠
- ساکت، محمد حسین. نگرشی تاریخی به فلسفه حقوق. ٢٥:
٧٣
- سروش، عبدالکریم. رازدانی و روشنفکری و دینداری، ١٣
و ١٤: ١٢٢
- سعید زاده، سید محسن. تاریخ قاین. ١٥: ٨٤
- شرف الدین، السيد عبدالحسین. بقیة الراغبين فی سلسلة آک
شرف الدین. ١٥: ٧٩
- شکوری، ابوالفضل. خط سوم در انقلاب مشروطیت ایران.
١٣ و ١٤: ١٢٩
- فتاحی معصوم، سید حسین. مجموعه مقالات سمنیار
دیدگاههای اسلام در پزشکی. ١٥: ٧٥
- فقیه ایمانی، مهدی. شناخت امام یا راه رهایی از مرگ جاهلی.
١٢ و ١٤: ١٢٢
- فیض کاشانی، ملا محسن. ده رساله. ١٥: ٧٧
- فیض کاشانی، ملامحسن. نواذر الاخبار فی ما یتعلق باصول
الدين. تحقيق مهدی انصاری قمی، ١٣ و ١٤: ١٢٠

- ١٠٧: ١٣٢
لاهیجی، ملا عبد الرزاق. ترجمه و تحقیق شوارق الإلهام،
انتشارات حکمت. ٦٣: ١٦
- نجفی اصفهانی، محمد رضا. وقاریة الأذهان و الألباب ولباب
أصول السنة و الكتاب. تحقيق مؤسسة آل البيت (ع) لاحیاء
التراث. ٦٠: ١٥
- Etan Kohlberg „A Medieval muslim
Schoar Atwork „Ibn tawus And
His Library , E. J. Brill, 1992
- تازه های نگارش و نشر**
معرفیهای اجمالی:
ابراهیمی مینایی، غلامحسین. منطق و معرفت در نظر
غزالی. ٨٢: ١٥
- ابوزهره، محمد. معجزه بزرگ: پژوهشی در علوم قرآنی،
ترجمه محمود ذبیحی، ١٤ و ١٣: ١١٧
- استرویوا لرد میلا ولا دیمیرونا. تاریخ اسماعیلیان در ایران
در سده های ٥-٧ هجری، ترجمه پروین منزوی. ١٧ و ١٨:
١٣٣
- الخزاعی النیشاپوری، حسین بن علی بن محمد بن احمد.
روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، تحقيق محمد
جعفر یا حقی و محمد مهدی ناصح. ١٧ و ١٨: ١٢٧
- الخلیلی، جعفر. هکذا عرفتم. ١٣ و ١٤: ١٢٢
- العر العاملی، محمد بن الحسن. خاتمه تحصیل وسائل الشیعة
الى تحصیل مسائل الشیعة. ١٥: ٧٦
- الصحیفة السجادیة الجامعۃ، تحقيق مؤسسة امام مهدی (ع)
١٢ و ١٤: ١١٨
- العاملي، علی دعموش. موسوعة الاستخبارات و الأمان في

بایسته های پژوهشی

آینه پژوهش، شرح حالنگاری و شرح حالنگاری از شیخ مفید (ره) ۱۷ و ۱۸: ۱۲۰

محقق، مهدی. طرح مقدماتی تدوین دایرة المعارف تاریخ پژوهشی در اسلام و ایران ۱۴ و ۱۳: ۱۰۸

مراکز علمی و فرهنگی

آینه پژوهش، آشنایی با مؤسسه تعلیماتی - تحقیقاتی امام صادق (ع) ۱۵: ۷۱

اسلامی، سید حسن. کتابخانه ملی اسد ۱۶: ۷۶
اصلاحی، رضا. آشنایی با آکادمی اسلامی کلن. ۱۴ و ۱۳: ۱۱۴

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دمشق.
فرهنگستان زبان عربی دمشق. ۱۶: ۷۸

مارتن مارتی و اسکات اپل بای. بررسی جنبش‌های بنیادگرا.

۱۷ و ۱۸: ۱۲۱

مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی. المعجم المفہرس لأنفاظ الأحادیث عن الكتب الاربعه. ۱۳ و ۱۴: ۱۲۲
 مجلس شورای اسلامی، اداره کل امور فرهنگی و روابط عمومی. صورت مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران. ۱۴ و ۱۳: ۱۲۷

معرفیهای گزارشی

۱۲ و ۱۳: ۱۴: ۱۳۱؛ ۱۵: ۹۸؛ ۱۶: ۸۶؛ ۱۷: ۹۸؛ ۱۸: ۱۳۹

مجله های پژوهشی و فرهنگی

بذرافشان، رمضانعلی. مجله های پژوهشی و فرهنگی.
۱۳ و ۱۴: ۱۴: ۱۳۱؛ ۱۵: ۹۴؛ ۱۶: ۱۰۷؛ ۱۷: ۱۸: ۱۵۰

کتابشناسی موضوعی

انصاری قمی، ناصرالدین. کتابشناسی زینب کبری (سلام الله علیها). ۱۴: ۱۲ و ۱۳: ۱۴۷

انصاری قمی، ناصرالدین. کتابشناسی شیخ مفید(ره).
۱۷ و ۱۸: ۱۵۴

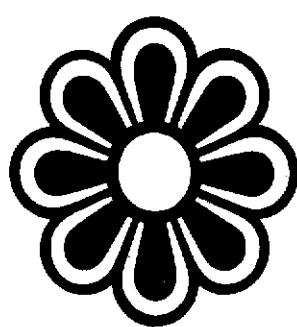
گلی زواره، غلامرضا. کتابشناسی میرزا رفیعی نائینی. ۱۶: ۱۱۱

م. خراسانی، مهدی. راهنمای پژوهش در داستانهای قرآن.
۹۸: ۱۵

تجربه ها

حکیمی، محمدرضا. نامه(۵) - دنباله مطالب بخش چهارم.
۶۴: ۱۵

حکیمی، محمدرضا. نامه(۶) - دنباله مطالب بخش پنجم. ۱۶:

مرآة التحقيق

وقفة تأمل في المنهج الفقهي للشيخ المفید

بعد إماماة بحیاة الشیخ المفید ، تضمن هذا المقال حديثاً عن الفقه الشیعي قبل نشأة المفید ، وبيان میزات كل فترة بایجاز ، ثم حديثاً مفصلاً عن منهج الشیخ المفید في الفقه .

***

قسم من «قائمة تراث الشیخ المفید في مکتبة آیة الله العظمی المرعشی النجفی»

هذا عنوان للكتاب الذي أعدّ بمناسبة المؤتمـر العـالـي للذـكـرى الـالـفـية لوفـاة الشـیـخـ المـفـیدـ ، وـ هـذـاـ المـقـالـ قـسـمـ ذـلـكـ الكـتـابـ تـكـفـلـ لـذـكـرـ بـعـضـ تـرـاثـ الشـیـخـ فـيـ تـلـكـ المـكـبـةـ ، معـ بـيـانـاتـ مـفـصـلـةـ عـنـ النـسـخـ وـ خـصـوـصـیـاتـهاـ .

***

نقد (٦٠) مصدراً تحدثت عن مؤلفات الشیخ المفید: أسمـیـهـاـ وـ نـسـخـهـاـ .

يتصدى هذا المقال لستين مصدراً جاء فيها ذكر اسماء

فن الترـاجـمـ وـ تـرـجمـةـ الشـیـخـ المـفـیدـ

يحتوى هذا المقال حصيلة بحثٍ جرى بحضور أعضاء هيئة التحرير في مجلة «مرآة التحقيق» حول «فن الترـاجـمـ» وـ مـالـهـ منـ أـسـالـیـبـ وـ الـخـلـلـ التـىـ يـلـحـظـ فـيـ الـأـعـمـالـ الـمـتـكـفـلـةـ لـهـ ، وـ وـاتـهـىـ الـحـدـيثـ إـلـىـ تـرـجمـةـ الشـیـخـ المـفـیدـ رـحـمـةـ اللـهـ .

***

الآراء الاصولیة للشیخ المفید حسب ما رواه الشیخ الطوسي في «عدة الاصول»

جاءت اشارة عابرة ، في بداية هذا المقال إلى تاريخ الفقه والاصول في القرن الأول الهجري ، ثم جاء في البحث عرض الآراء والنظارات الاصولية للشیخ المفید ، طبقاً لما نقله الطوسي في كتابه «عدة الاصول» وقد جمع الكاتب ذكر اثنى عشر مورداً ، جاء فيها صريحاً الطوسي بتلك الآراء منسوبة إلى المفید .

***

مؤلفات الشيخ المفید بصورة مغلوطة .

***

نظرة إلى كتاب «أوائل المقالات»

هذه المقالة ، ترجمة لمقال هي «أوائل المقالات» المنشور في «دائرة المعارف : إيرانيكا» بقلم مکدرموت . و يتضمن الحديث عن الكتاب بصورة إجمالية .

كما تصدى للفهارس التي نسبت سخاً إلى الشيخ المفید ، و هى ليست له . من تلك المصادر والvehars : أندیشه های کلامی شیخ مفید ، مقدمة تهذیب الاحکام ، فهرست مکتبة المرعشی و ...

أثر العقل

في أعمال الشيخ المفید

يتکفل هذا المقال التعريف بالمصادر التي جاء فيها ذكر الشيخ المفید . أورد الكاتب اسم كلّ مصدر ، و مؤلفه و مواصفات طبعه أو مخطوطه و ربما ذكر فيها معلومات إضافية . والمصادر المذکورة ، تشمل ما كتب باللغة الفارسية و العربية و سواء كانت مطبوعة أو مخطوطة .

بعد الحديث عن أثر العقل في البحوث العقائدية ، جاء الحديث عن ماهية العقل ، و مدى تأثيره ، و عن الأدلة العقلية ، و تطرق إلى أثر العقل في المحاولات الفكرية للشيخ المفید ، و استناده إلى غير المستقلات العقلية ، و فهم العقلاء ، والعقلاء ، و ما إلى ذلك من بحوث .

***

الجديد في التأليف والنشر

بهذا العنوان ، جاعت المقالات التالية :

١- البيانات التقريرية

فيها ذكر عشرات الكتب ، الحديث الصدور ، على نسق موضوعي مع ذكر هوية كل كتاب .

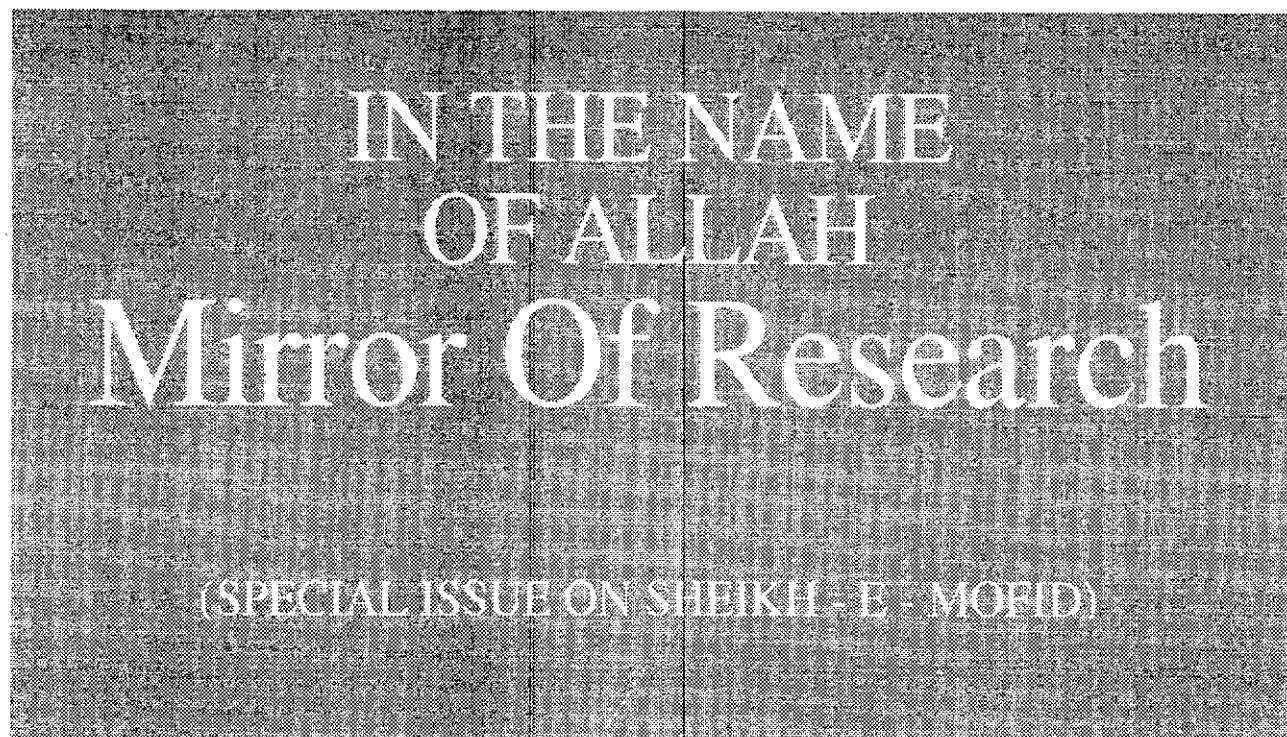
٢- البيانات الإجمالية :

جاء فيها التعريف ببعض ما صدر حديثاً ، منها: لمحات اجتماعية عن تاريخ العراق ، تاريخ الاسماعيليين في إيران ، مأخذ شناسی و استفاده از کتابخانه ، أربع رسائل فلسفية ، بررسی جنبشهای بنیادگرا ، موسوعة الاستخبارات و الأمن و ...

٣- المجلات التحقیقیة و الثقافیة .

تعرض هذا المقال ، لبعض المجلات الصادرة ، و قائمة عن محتوياتها .

SUBJECTS FOR RESEAKCH

Writing Biographies and sheikh -e- Mofid's
Biography Writing

This article is a result of one of Ayeneh -e- Pazhoohesh's writing and the method of biography writing by Sheikh -e- Mofid are discussed.

Principle Ideas of Sheikh -e- Mofid As Told By Sheikh -e- Tousi In Eddat -ul- usul

In the beginning of This article, The history of Jurisprudence and The principles of Jurisprudence in The first century of Islamic history are briefly reviewed and Then, as The title of

The article indicates, The principle ideas of Sheikh -e- mofid as told by his student, sheikh -e- Tousi in Eddat -ul- usul is discussed. the writer of the article has shown in his research that twelve times sheikh -e- Tousi in the book "Eddat-ul-Usul" has referred to the principle ideas of his teacher.

A Look AT Sheikh -e- Mofid's Jurisprudence

In This article, first, we have a look at sheikh -e- Mofid's life and a review of shia Jurisprudence is researched.

An Index of sheikh -e- Mofid's Manuscripts At Ayattullah Marashi

Najafe Library

This is The title of a book which will be published simultaneously with sheikh -e- Mofid congress. This article is an excerpt from the book, and some of the sheikh's works at the library and the history surrounding them are mentioned

Bibliography of Sheikh -e- Mofid

In The present article, 300 books written about sheikh -e- mofid are presented. These include books in Farsi, Arabic, and Urdu, and bibliographical details are presented.

A Review OF 60 Books On The Titles and Manuscripts of sheikh -e- Mofed's Works

In this article some books on the history, Jurisprudence, great personalities, and hadith which have recorded the names of sheikh -e- Mofed's books erroneously are reviewed.

Also indices which have by mistake mentioned certain works as sheikh's, are talked about.

the works reviewed in this article include: "Rhetorical thoughts of sheikh-e- Mofid", "Azarieh", "Bahar -ul- Anwar", "The Introduction to tahzib", "Rejal of Nejashe", and "Index of Marashi."

The Place of Wisdom in Sheikh -e- Mofid's Thoughts

In this article, after discussing the position of wisdom in ideological subjects, the characteristics and the domain and Logical reasoning have been discussed; and his pointing to the reasoning independence and comprehension and some other subjects are discussed.

New Books and Publications

Under the above heading, three articles are presented:

1- Introductory reports

A listing and bibliographical ditails on dozens of recently publisheb books is presented.

2- Brief Introductions

In this section som books are briefly introduced which include: "amahat -o- Ejtemaeih men tarikh -el- Aragh", "The History of Esmaileh in Iran", "Source Identification and Using of Libraries", "Arbae -o- Rasael Falsafieh", "Fundementatist Movements.

3- Research and cultural Magazines

A number of reasearch and cultural magazines and introduced in this section.

پس از سالها پشتکار و تلاش گروهی از محققان مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی جلدی اول و دوم «معجم الفاظ احادیث بحار الانوار» منتشر شد که همزمان با برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب تهران توزیع می گردد. و بقیه مجلدات آن که مجموعاً ۱۰ جلد بیشتر شده است بمروز نشر خواهد یافت.

به علت محدودیت تیراز این دو جلد و بررسی دقیقت نیاز برای جلدی بعدی، توزیع این کتاب منحصر از طریق مکاتبه و پست صورت خواهد گرفت بنابراین از کلیه علاقمندان محترم تقاضاً می شود با پر کردن فرم زیر و واریز مبلغ ۲۴۰۰ ریال بابت دو جلد آماده توزیع به حساب جاری شماره ۱۷۳۰ قم بانک صادرات شعبه میدان شهداء بنام مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی فرم پر شده را همراه با اصل فیش بانکی به آدرس قم. صندوق پستی ۳۶۸۸/۳۷۱۸۵ مدیریت نشر ارسال نماید مرکز به ترتیب دریافت تقاضاً از طریق پست کتاب را به آدرس متقاضیان ارسال خواهد داشت و در صورتی که تقاضابیش از تیراز موجود باشد برای تأمین بقیه نسبت به چاپ بعدی آن اقدام خواهد کرد.

بدیهی است پس از آماده شدن بقیه مجلدات ثبت نام کنندگان فعلی در اولویت قرار خواهند داشت تا مجموعه آنان دچار نقص نگردد.

جهت دریافت اطلاعات بیشتر می توانید با قم، تلفن ۲۱۶۰۰ مدیریت نشر مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی تماس حاصل نمایید.

* فرم تقاضای کتاب معجم الفاظ احادیث بحار الانوار *

لطفاً با خط خواناً پر نمایید - فرم‌های فاقد فیش بانکی بی اعتبار است

نام سازمان

..... تاریخ ارسال فرم .....
 مؤسسه

نام و نام خانوادگی .....

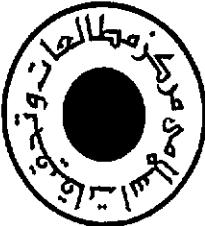
..... دوره متقاضی مجلدات بعد

آدرس کامل پستی: .....

..... تلفن .....

..... شماره فیش بانکی:

امضاء متقاضی

معجم

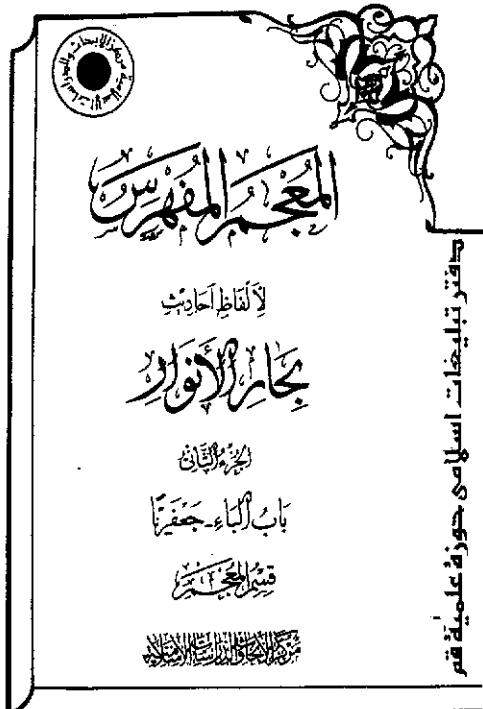
الفاظ احادیث

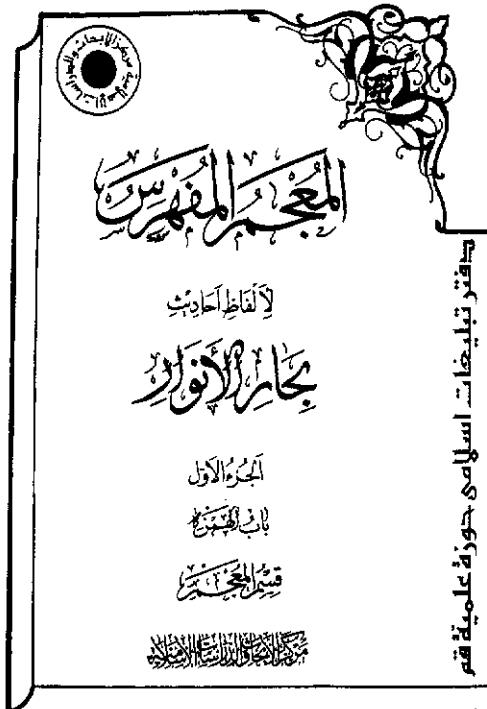
وثقیلیات مدعی
مذکوب

«بحار الانوار»

منتشر شد

ساقر تبلیغات اسلامیہ حوزہ علمیہ قم

ساقر تبلیغات اسلامیہ حوزہ علمیہ قم

قطع: رحلی بزرگ ۲۵ در ۳۵

جلد: کالینکور مرغوب

تعداد صفحات: ۷۸۴ ص

بها: ۱۲۰۰ ریال

قطع: رحلی بزرگ ۲۵ در ۳۵

جلد: کالینکور مرغوب

تعداد صفحات: ۸۰۸ ص

بها: ۱۲۰۰ ریال